1840. No. 6

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG den 21 JANUARIJ.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL, *den* 17 *December*. Een zoo onverwacht als belangrijk berigt heeft hier onze geheele staatkundige wereld in beweging gebragt te weten dat baron *Sturmer*, de Oostenrijksche internuntius heimelijk, in naam zijner regering, aan de Porte de bemiddeling zijner regering heeft aangeboden. Men kan ligtelijk begrijpen hoe dit lord *Ponsonby* en den graaf *Pontois* moet smaken. De eerste, die zich, door den inhoud der jongste depêches uit Engeland, ten volle overtuigd hield, dat Engeland en Oostenrijk over het Oostersche vraagstuk volkomen eenstemmig dachten, ziet zich in de uiterste verlegenheid gebragt, en de Fransche ambassadeur doet het onmogelijke om den juisten inhoud van de voorslagen van Oostenrijk te weten te komen. Maar, sedert admiraal *Lalande* beschuldigd wordt van de hand geleend te hebben tot het verraad van den kapitan-pacha, is *Reschid*-Pacha zeer achterhoudend met graaf *Pontois*, en al wat men tot dus verre heeft kunnen te weten komen, is, dat de voorslagen van het Weener kabinet verre zijn van met de instructien van de gezanten der andere Mogendheden te stroken.

Van den 24*sten*. De raadsvergaderingen van den Divan, tot welke het invoeren van verbeteringen in het rijk aanleiding geeft, worden vrij onstuimig. *Chosrew*, *Reschid* en *Halil*-Pacha sluiten zich naauw aan elkander, om de hen tegenwerkende ulema's des te beter het hoofd te bieden en hunne ontwerpen door te zetten.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 14 *Januarij*. De poging, die gisteren door eenige honderden nationale gardes alhier gedaan is, om van hunne belangstelling in de zaak der parlements hervorming, of uitbreiding van het kiesregt, te doen blijken, heeft een ernstig ongenoegen bij de regering opgewekt. De *Moniteur* bevat de verklaring, dat de nationale gardes, die zich op den gezegden dag in hunne montering vereenigd hebben, om verschillende afgevaardigden over hunne ontwerpen van kieshervorming hulde toe te brengen, de pligten, hun door de wet opgelegd, hebben te kort gedaan, en dat de Regering de noodige maatregelen zal nemen, om de hernieuwing van dergelijke tooneelen te voorkomen; terwijl de officieren, die daaraan deel genomen hebben, ter verantwoording zullen geroepen worden. — In het antwoord, dat door den heer *Arago* aan de bedoelde nationale gardes is gegeven, merkt men, onder anderen, ook het volgende schoonklinkende gezegde op: „ Zoo 300,000 onderteekeningen (het getal, dat men thans op de petitiën voor de uitbreiding van het kiesregt zegt verkregen te hebben) niet genoegzaam zijn, vertoonen wij ons dan in het volgend jaar met 1 millioen toetredingen, en gij zult zien, dat de souvereiniteit des volks geene ijdele klank is."

De Kamer der afgevaardigden heeft gisteren, bijkans zonder tegenstand, de paragaphen van het adres, betrekkelijk het Oosten, Polen en Spanje, aangenomen. Deze zitting, die eene zoo levendige belangstelling had opgewekt, heeft slechts ten deele aan de hoog gespannen verwachting beantwoord. De heer *Thiers*, die de voorname woordvoerder bij deze gelegenheid was, heeft over het belangrijke vraagstuk van het Oosten weinig of geen licht verspreid. De begaafde redenaar heeft zich slechts bepaald tot algemeene gezegden, welke uit den aard der zaak niet dien indruk konden te weeg brengen, welken hij zich misschien daarvan voorstelde. Voornamelijk heeft de spreker zich als een ijverig voorstander van het Engelsche Bondgenootschap doen kennen, en daarbij den wensch geuit, dat Groot-Brittanje, in zijn welbegrepen belang, niet zal toetreden tot de schikking, welke, naar de loopende geruchten, door den heer *Brunow*, namens het kabinet van St. Petersburg, aan Engeland zijn voorgesteld, daar, zijns inziens, die schikking blijkbaar tot niets anders zoude strekken, dan om het bekende tractaat van Unkiar-Skelessy, waartegen de Britsche staatkunde zich zoo herhaaldelijk verklaard had, op den duur te bestendigen. De voormalige raads-president van het kabinet van 22 Januarij heeft ook het gevoelen aan den dag gelegd, dat, indien Europa er niet in slagen mogt, om de alsnu aan de beide tegenover elkander staande partijen in het Oosten voorgestelde schikkingen te doen aannemen, het wenschelijk zoude zijn, den Sultan en den Pacha onderling hunne eigene belangen te doen regelen. Van den anderen kant, heeft het in de redevoering van den heer *Thiers* de aandacht tot zich getrokken, dat deze staatsman zich met eene buitengewone gematigdheid ten aanzien van het tegenwoordige Ministerie heeft uitgelaten, en, in verband met een artikel, hetwelk heden in den *Constitutionel* is opgenomen, een dagblad, dat gezegd wordt onder zijnen invloed te worden geschreven, en in hetwelk men regt laat wedervaren aan de staatkunde des graven *Molé*, wil men uit deze omstandigheid afleiden, dat de heer *Thiers* zich van de partij van den heer *Odillon Barrot* heeft afgescheiden, met het doel, om zich alzoo meer aan de zijde van het Kabinet te scharen, en daarin veelligt eerlang eene plaats te bekleeden.

Het overige der zitting, waarbij kortelijk over Spanje gehandeld is, heeft bijna niets merkwaardigs opgeleverd. Het eenige, dat daarbij de opmerkzaamheid tot zich getrokken heeft, is de verklaring van den maarschalk *Soult*, dat, zoodra de omstandigheden dat zullen toelaten, Frankrijk de ontruiming van *Los Passages* door Engeland zal vragen; aan welk verzoek alsdan gereedelijk zal voldaan worden, daar het geen' twijfel overlaat, of de Britsche strijdkrachten, welke zich op de Spaansche kusten bevinden, binnen kort den terugtogt zullen aannemen.

Heden zijn de discussien over de paragraaf betrekkelijk Mexico geopend, en na eene korte woordenwisseling ten einde gebragt.

Bij het vertrek van den post was men bezig met de beraadslagingen over de paragraaf ten aanzien van Buenos-Ayres.

De jongste berigten uit Algiers zijn van den 5den, en luiden gunstig. De maarschalk *Vallée* is in die stad teruggekomen, zonder verder eenigen vijand te hebben gezien. Blidah en de kampen zijn verzorgd. De Arabieren zijn ten eenemale door het geleden verlies van den 31sten ontmoedigd. Een hunner opperhoofden is gewond. Het bataillon geregelde troepen van Medeah is geheel verstrooid; — dat van Miliana alleen is nog bijeen. Veel ruiters, die *Abd-el-Kader* gevolgd waren, in de meening, dat het dezen ligt zoude vallen, om de ongeloovigen uit Algerie te verdrijven, schijnen naar hunne stammen teruggekeerd. De kolonisten begonnen weder naar hunne verlatene woningen in de vlakte om te zien. — In bijzondere brieven komt voor, dat het twijfelachtig scheen, of *Abd-el-Kader* zijne geregelde krijgsmagt op nieuw tegen de Franschen in het vuur zoude kunnen brengen. Men meende, dat hij zich, met behulp van deze troepen, een zeker gezag over de onderscheidene stammen, aan de grenzen van het Fransche gebied, had weten te verzekeren, en dat, zoodra men hem dit hulpmiddel zoude hebben ontnomen, hij in dat opzigt gelijk zoude staan met een aantal andere opperhoofden, die zich alsnu gedrongen vinden, hem te gehoorzamen, maar welke hem alsdan niet meer onderdanig zullen zijn. — Anderen meenen echter, dat zoolang men zich niet van den persoon van *Abd-el-Kader* kan meester maken, deze steeds lieden onder zijne geloofs- en landgenooten zal vinden, die, op hoop van buit op de ongeloovigen te behalen, zich aan zijn gezag zullen onderwerpen. Hoe dit zij, zoodra de Franschen genoegzame versterking zullen hebben erlangd, zullen de Arabieren in hun eigen gebied worden aangetast, en zonder verschooning, even als zij hunne vijanden behandelen, worden behandeld.

Van den 16*den*. De *Moniteur* van den 15den bevat eene télégraphische dépêche uit Bayonne van den 12 Januarij, inhoudende, dat, volgens tijdingen uit Mas las Matas van den 7den, *Cabrera* werkelijk te Herbes in eenen ziekelijken toestand zich bevond. Men weet nog niet, of hij reeds overleden is, maar gelooft, dat hij in groot gevaar verkeert.

De gewone correspondentie van den 16den zegt van haren kant, dat den vorigen avond het gerucht van den dood van *Cabrera* algemeen verspreid was, maar, dat de brieven van de Spaansche grenzen dit gerucht nog niet bevestigd hebben. Sommige correspondentien gaan zelfs voort met het berigt zijner ziekte voor ongegrond te houden; doch, de hierboven vermelde télégraphische dépêche schijnt daaromtrent allen twijfel weg te nemen.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den* 14 *Januarij*. In de bijeenkomst der Tweede Kamer van heden (waarin 43 leden tegenwoordig waren) heeft de voorzitter kennis gegeven, dat van de heeren *Luzac*, *Schimmelpenninck*, *Corver-Hooft*, *van Dam* en *van Rappard* een voorstel is ingekomen, het welk in betrekking staat tot in de Grondwet te brengen wijzigingen.

Vóór dat dit voorstel werd voorgelezen, heeft de heer *van Rappard* het woord gevraagd, en den wensch te kennen gegeven, dat de openbare vergadering veranderd zou worden in een committé-generaal.

Dit voorstel is van alle kanten ondersteund, en bij hoofdelijke omvraag hebben al de tegenwoordig zijnde leden zich voor het houden van een committé-generaal verklaard.

Dien ten gevolge is de openbare zitting veranderd in eene bijeenkomst met gesloten deuren.

Het boven vermelde voorstel is van den volgenden inhoud:

„ *Edel Mogende Heeren.* Naardien de regering begrepen heeft geene andere wijzigingen der Grondwet te moeten voordragen, *dan die door de verandering van zaken volstrekt noodzakelijk geworden waren*, maar daarna van 's Konings *geneigdheid* wordt gewaagd, *om al datgene, wat ter bevordering van het geluk der natie mogt voorkomen in dit opzigt noodzakelijk te zijn, altijd tot een nader onderwerp zijner overweging te maken*, zoo blijkt hieruit, dat de regering het initiatief niet verder wil nemen, dan door het voordragen der ontvangene vijf wets-ontwerpen, en dat zij als het ware aan de Kamer overlaat, om harer zijds de verdere voordragten te doen.

„ Om nu eenen geregelden gang aan onze aanstaande beraadslagingen en werkzaamheden over een zoo belangrijk en moeijelijk onderwerp te geven; om de gelegenheid aan de Kamer te verschaffen, hare gedachten en haar verlangen in zoodanigen vorm en wijze aan de regering bekend te maken, dat deze met eenige zekerheid kunne te weten komen, welke denkwijze de meerderheid der vergadering koestert over zoo vele punten, als bij deze gelegenheid in overweging zullen genomen worden; en om eindelijk, ten opzigte van toon en vorm, zoodanige voorzorgen te beramen, als welke met de waardigheid der Kamer strooken, en tevens van de zucht der vertegenwoordigers van het getrouwe Nederlandsche volk kunnen doen blijken, om het gemeen overleg met de regering te bevorderen, zoo zijn uwe medeleden *Luzac*, *Schimmelpenninck van der Oije*, *Corver-Hooft*, *van Dam van Isselt* en *van Rappard*, te rade geworden, om het vaststellen der navolgende bepalingen aan de goedkeuring van U. E. M. te onderwerpen.

„ Worden dezelven in de eerste zitting der afdeelingen, ten gevolge eener voorloopige beschouwing, door de meerderheid der leden doelmatig gevonden, dan zoude men dadelijk eene vergadering der Kamer in committé-generaal bepalen, ten einde vast te stellen, op welke wijze men het voorgestelde doel, met inachtneming van den vereischten spoed en die orde, kalmte en regelmatigheid, welke het kenmerk onzer beraadslagingen behoort te blijven uitmaken, het best zoude bereiken.

„ De opgenoemde leden beamen volkomen, dat de door hen voorgeslagen weg niet volkomen met den gebruikelijken loop, welken men aan de gewone wetsontwerpen of voordragten geeft, overeenstemt; maar zij hebben begrepen in de allerbijzonderste omstandigheden, waarin de Kamer zich en door de bedoelde vijf ontwerpen, en door den brief des Konings, geplaatst ziet, eenen met die omstandigheden overeenkomenden weg te moeten bewandelen; zulks zal den geregelden loop der werkzaamheden bevorderen, en in de toepassing geene met eenige wet, of zelfs met het reglement van orde strijdige handelingen, ten gevolge hebben

„ Het denkbeeld zoude dan wezen, om de Kamer de navolgende bepalingen in committé-generaal te doen vaststellen:

„ Art. 1. Er zal eene commissie benoemd worden van tien leden, twee uit en door iedere afdeeling, aan welke de taak zal zijn opgedragen, eene lijst te maken der hoofdpunten en questien, welke bij de herziening der Grondwet behooren in aanmerking te komen, alvorens men tot de revisie der artikelen zelven, met goed gevolg, zal kunnen overgaan.

„ Art. 2. Deze commissie zal de lijst, bevattende de bedoelde punten en questien, drie dagen na hare benoeming, aan den voorzitter der Kamer inleveren, die, dezelve in committé-generaal aan de vergadering mededeelende, door deze zal laten beslissen, of dezelve al dan niet, ter nader examen, aan de afdeelingen zal verzonden worden.

„ Art. 3. De vergadering, dit niet verlangende, zal onmiddellijk den dag bepalen, op welken zij de beraadslagingen over de voorgestelde vragen zal willen openstellen.

„ Art. 4. De vergadering het renvooi naar de afdeelingen bevolen hebbende, zal in dezelve over de wijze en de bewoordingen, waarin de vragen zullen moeten gesteld worden, of over de toevoeging van nog andere vragen, op de gewone wijze worden gedelibereerd.

„ Art. 5. De aanmerkingen der afdeelingen zullen dan onmiddellijk in handen der commissie worden gesteld en door deze overwogen.

„ Art. 6. Zij doet binnen een tijdsverloop van drie dagen een nader rapport aan de vergadering, en bijaldien daarna blijken mogt, dat eenig lid bij zijne gemaakte bedenking persisteerde, zal de vergadering dadelijk beslissen, hoe de vraag definitivelijk zal gesteld blijven. — Zij bepaalt tevens, wanneer de beraadslagingen op de questien zelven eenen aanvang zullen nemen, en of dezelve in het openbaar zullen gehouden worden.

„ Art. 7. Onmiddellijk nadat bij hoofdelijke stemming van het gevoelen der meerderheid zal gebleken zijn, zal de Kamer, op de wijze in art. 1. vermeld, overgaan tot het benoemen eener tweede commissie van vijf leden, aan welke het artikelsgewijze inzien der Grondwet, met inachtneming der denkbeelden door de Kamer op de hoofdkwestien geuit, zal worden opgedragen.

„ Art. 8. Deze commissie zal al de bedenkingen, welke haar door de leden der Kamer, zoo mondelings als schriftelijk, gedurende 14 dagen na hare instelling, worden ingezonden of medegedeeld, overwegen, en binnen 14 dagen daarna haar rapport aan de Kamer uitbrengen; dit doende vergezeld gaan van even zoo vele wets-ontwerpen, als er hoofdstukken of afdeelingen van dezelve in de Grondwet voorkomen, waarin veranderingen zullen worden voorgesteld.

„ Art. 9. Dit rapport met de wets-ontwerpen bij de Kamer zijnde ingekomen, zal naar de afdeelingen worden verzonden, om aldaar door de leden te worden onderzocht.

„ Art. 10. De bedenkingen der afdeelingen zullen onmiddellijk weder aan de commissie worden verzonden, die gehouden zal zijn, dezelve in overweging te nemen, en omtrent dezelve binnen 10 dagen aan de Kamer rapport uit te brengen.

„ Art. 11. Deze bepaalt hierop den dag der beraadslagingen en stemming, welke over ieder ontwerp van wet zullen plaats hebben, met dien verstande echter, dat, na het sluiten der discussie, over ieder artikel afzonderlijk zal gestemd worden.

„ Art 12. Ook bij deze discussien zullen veranderingen en verbeteringen in de artikelen kunnen worden voorgesteld en aangenomen.

„ Art. 13. In geval eenig art. niet mogt goedgekeurd worden, zal het wetsontwerp, waarin het vervat is, ten fine eener nadere redactie van het afgekeurde art., aan de commissie verzonden worden, en deze gehouden zijn, deswege binnen drie dagen aan de vergadering te rapporteren, welke dan tevens den dag der discussien zal bepalen.

„ Art. 14. De aangenomene wets-ontwerpen worden op de gebruikelijke wijze aan de Eerste Kamer verzonden."

Van den 17*den*. Naar men verneemt, heeft het voorstel, hetwelk door vijf leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is aangeboden, en betrekking heeft tot de wijziging onzer staatsregeling, over het algemeen, bij het onderzoek in de afdeelingen, weinig bijval gevonden. Wat de zaak zelve betrof, beschouwde men het al zeer doeltreffend en aannemelijk, maar merkte men het voorstel aan als zoo zeer afwijkende van de regelen, die bij de behandeling der wetsontwerpen steeds gevolgd zijn, en bij de Grondwet en het reglement der Kamer worden voorgeschreven, dat men hetzelve voor onaannemelijk hield. Daarbij kwam, dat men vreesde, dat de

houding, welke de Kamer als nu zou aannemen, door de voordragten, welke van Regeringswege waren aangeboden, zelfs niet te onderzoeken, niet alleen strijdig was met de voorschriften der Grondwet, volgens welke alle voorstellen van Regeringswege, hoe onaannemelijk ook, behooren te worden onderzocht, maar, dat tevens de Kamer daardoor de Regering buiten de mogelijkheid stellen zou, eener anderen weg in te slaan, en nieuwe voordragten te doen. Men hoopte nog altijd, dat, wanneer de Regering zou inzien, dat de groote meerderheid der Kamer meer afdoende wijzigingen in de Grondwet verlangde, zij aan den algemeenen wensch gevolg zou geven. Het is op alle deze gronden, dat verre de grootste meerderheid der Kamer zich tegen de aanneming van het voorstel heeft verklaard, en de voorstellers van de verdere behandeling van hetzelve hebben afgezien.

Dien ten gevolge zijn de afdeelingen heden vergaderd en hebben dezelve een' aanvang gemaakt met het onderzoek van de ontwerpen van wet, betrekkelijk de herziening der Grondwet, welke van Regeringswege aan de Kamer zijn aangeboden. Naar men verneemt, heeft verre de grootste meerderheid der Kamer dezelve voor onvoldoende gehouden; haar innig leedwezen betuigd, dat de Regering geene meerdere wijzigingen had aangeboden; de punten opgegeven, welke bij de herziening der Grondwet in aanmerking behooren te komen; enz. Zij heeft al het, naar haar inzien, onaannemelijke der voordragten betoogd; den wensch geuit, dat de Regering alsnog tot eene, zoo zij zegt, meer afdoende herziening der Grondwet zou besluiten, en zoo spoedig mogelijk daarvan de voorstellen der Kamer zou aanbieden. Eindelijk heeft men daarbij aangetoond, dat, voor de in 1831 gegeven beloften, men betere ontwerpen van Regeringswege had mogen tegemoet zien. Men drukte er den wensch bij uit, dat de Regering alsnog aan het verlangen der Kamer zou voldoen, ten einde de leden zelve niet in de noodzakelijkheid gebragt mogten worden, om, gelijk daartoe het voornemen bestaat, het initiatief te nemen en eene gewijzigde voordragt der Grondwet aan de Kamer aan te bieden. — Men voegt er bij, dat indien, vroeg of laat, de Kamer daartoe zou moeten overgaan, zoodanig voorstel door een zeer groot aantal leden zou worden gedaan.

Morgen zullen de afdeelingen het onderzoek over de voorgedragen wetsontwerpen voortzetten.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal zal aanstaanden Maandag eene openbare zitting houden.

AMSTERDAM, *den* 18 *Januarij.* Men schrijft uit Napels, onder dagteekening van den 3 dezer, dat aldaar, ter eere van Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden, een groot kamp is gehouden, waartoe Z. M. de Koning het geheele garnizoen der hoofdstad, bestaande uit 16,000 man, liet uitrukken, en op het veld van Mars, onder bevel van Z. M., hen in het vuur deed manœuvreren; — de toevloed van vreemdelingen en inwoners was ontzettend.

Naar men verneemt, zal op Vrijdag den 21 Februarij aanstaande, aan het locaal van het ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Hage, ter dienste van den Rijnspoorweg van Amsterdam naar Arnhem worden aanbesteed, het leveren van 3000 tonnen gewigt ijzeren spoorregels of rails, en 72 tonnen houtschroeven, in massa of bij perceelen; alsmede van 12,000 stuks strekhouten, benevens 48,000 stuks dwarsleggers, mede ter dienste van gemelden spoorweg.

Men verzekert, dat Z. M. de Koning van Hanover, op Hoogstdeszelfs reis naar Londen, ter bijwoning van de huwelijksplegtigheden van H. M. de Koningin van Engeland, voornemens zoude zijn, den weg over de Nederlanden te nemen.

UTRECHT, *den* 17 *Januarij.* Bij de Boekhandelaars *L. E. Bosch en Zoon* alhier, is, onder den titel: *Iets over de Verantwoordelijkheid der Ministers, volgens de Grondwet van* 1815, *door een lid van de Staten-Generaal*, eene brochure in het licht gekomen, welke niet missen kan, bij velen de belangstelling in hooge mate op te wekken. De schrijver, zoo men zegt, de heer *van Asch van Wijk*, betoogt, onder anderen, daarin, dat, hoezeer het woord *verantwoordelijk* in de Grondwet niet gevonden wordt, evenwel de zedelijke verantwoordelijkheid der ministers, in den ruimsten zin, in hare bepalingen is ingevlochten. Het kan niet ongevallig zijn, eene korte schets te geven van de wijze, hoedanig de schrijver deze beschouwing voordraagt.

Het ontwerp, zegt hij, waarin men tegenwoordig het meest belang schijnt te stellen, is de *Ministeriële Verantwoordelijkheid*; maar worden die woorden door ieder wel opgevat in denzelfden zin? Verstaat men er door de Verantwoordelijkheid van een *Ministerie*, dan wel die van eenen *Minister?*

De uitdrukking, in den eersten zin, onderstelt eene vergadering der hoofden van alle takken van algemeen bestuur, welke gezamenlijk raadplegen en een gemeenschappelijk besluit nemen, zoo dat alle de algemeen werkende maatregelen van bestuur van die vergadering uitgaan.

In den tweeden zin bestaat zulk eene vergadering niet; maar beteekent de uitdrukking: Verantwoordelijkheid van ieder minister op zich zelve, voor zijne eigene daden, en voor de uitvoering van de maatregelen des bestuurs, betreffende zijn departement.

Nu doet zich, onder anderen, de vraag op:

Of deze verantwoordelijkheid in de Grondwet van 1815 al dan niet bestaat.

De grondwettige instellingen in de Nederlandsche Grondwet leiden tot het hoofdbeginsel, dat de uitvoerende magt bij den Koning berust, doch in hare werking niet onmiddellijk op de onderdanen wordt uitgeoefend, maar onder de benaming van algemeen bestuur verdeeld is in verschillende takken of departementen.

Art. 75 der Grondwet zegt: *de Koning stelt ministeriele departementen in*; die uitdrukking is niet facultatief, maar stellig. De ministeriele departementen zijn dus noodzakelijke bestanddeelen van de Nederlandsche Staatsinrigting.

Waar zulke departementen niet grondwettig moeten bestaan, is de monarch alleenheerscher; doch waar zij grondwettig bestaan moeten, is de magt des monarchs in zoo verre beperkt, dat de hoofden der departementen moeten belast worden, ieder met de uitvoering van al de aangelegenheden, die zijn departement aangaan. Eén persoon kan geplaatst worden aan het hoofd van meer dan één departement; maar de departementen echter zijn uit den aard der zaak van elkander afgescheiden. Die afscheiding is wel in de Grondwet niet uitdrukkelijk aangewezen, maar zij blijkt uit de behandeling der takken van algemeen bestuur in afzonderlijke hoofdstukken.

De grondwettigheid der departementen is welligt niet genoeg opgemerkt; maar van het hoogste aanbelang. De tusschenstelling van magten met de uitvoering belast is altijd beschouwd als eene tempering van den monarchalen staatsvorm. Art. 76 maakt derzelver instelling nog belangrijker door de bepaling, dat de hoofden der departementen ook zweren moeten: aan de Grondwet getrouw te zullen zijn. Zij staan in dit opzigt gelijk met de leden van den Raad van State, en met die der Staten-Generaal; zij treden in betrekking tot den Staat, en zijn dáárom Staats-ministers. Hun eed brengt mede, dat zij niets uitvoeren, hetwelk met de Grondwet strijdig is: zij zijn geene *agens du pouvoir Souverain*, maar Staatsambtenaren, die aan de Grondwet moeten getrouw zijn.

De verantwoordelijkheid van eenen minister, in de Nederlanden, is die van ieder Staats-ambtenaar, die zijnen eed niet nakomt.

De ministeriele verantwoordelijkheid in de Nederlanden is dus niet die van een collegie van ministers; want zoodanig collegie of ministerie kent onze staatswet niet; maar zij is individuëel voor iederen minister, wegens zijne daden en verrigtingen, in het departement, aan welks hoofd hij geplaatst is. Zij brengt den waarborg mede, dat uit dat departement geene daden van uitvoering zullen voortkomen, strijdig met de Grondwet. Zij plaatst de ministers, als bewakers der Grondwet, rondom het Hoofd van den Staat. Zij verpligt hen voor te komen alle inbreuk op de Grondwet, en zich te onthouden van daaraan de hand te bieden.

Uit dit alles blijkt het, dat er eene verantwoordelijkheid bestaat, niet alleen van uitgebreiden aard, maar welke ook tot het vervullen van somtijds moeijelijke verpligtingen leiden kan. Wat de heiligheid van den eed, en den invloed van denzelven op een deugdzaam gemoed betreft, is zij gelijk aan die der leden van de Staten-Generaal, bij welke deze inderdaad de eenige verantwoordelijkheid uitmaakt.

De opstellers der Grondwet zijn van dat beginsel uitgegaan. Treffende zijn de bewoordingen van hun rapport, wanneer zij de gronden ontwikkelen der eedsformulieren, bij de Grondwet vastgesteld:

„Uwe Majesteit heerscht over een volk, dat voor den eed eenen heiligen eerbied voedt, denzelven nimmer ligtvaardig aflegt, maar getrouwelijk nakomt."

Deze zedelijke band is het, die alle staatsmagten, bij de Grondwet daargesteld, aan een hecht, aan ieder de grenzen aanwijst van hare bevoegdheid, zoo wel als van hare regten en verpligtingen: zij moet worden aangezien, als eene der krachtigste, welke de maatschappij bijeenhouden. Indien de eerbied voor den eed vergeten wordt, is het niet zoo gemakkelijk een' anderen even krachtigen band in plaats te stellen.

Daarna geeft de schrijver onderscheidene drangredenen op, die geschikt zijn, om terug te houden van de schending van den eed, en zegt, dat men te veel gewigt hecht aan strafbepaling; maar dat ook deze in art. 177 bestaat, terwijl de wijze, waarop zij werken kan, zoowel bij de Grondwet als bij de wet op de regterlijke organisatie, is bepaald.

Uit die overwegingen blijkt, dat bij de Grondwet eene verantwoordelijkheid der ministers bestaat, niet alleen, maar zelfs, dat die verantwoordelijkheid van grooten omvang is, en op meer dan ééne wijze kan werken, al ware het ook, dat zij niet leiden moest tot vervolgingen in regten, die overigens in het algemeen zoo zeldzaam zijn, dat zij bijkans enkel bij staats-omwentelingen plaats hebben.

Naar het oordeel des schrijvers, behoeft de ministeriële verantwoordelijkheid geenerlei uitbreiding.

Van den 18*den.* Onze Hoogeschool leed op nieuw een gevoelig verlies. Hedennacht ontsliep op het alleronverwachtst de Hooggel. Heer Dr. JODOCUS HERINGA Ez., *Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw*, *Hoogleeraar in de Godgeleerdheid, Lid van de derde klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut*, *alsmede van binnen en buitenlandsche geleerde Genootschappen*, in den ouderdom van ruim 74 jaren. Algemeen erkend waren zijne groote verdiensten.

LEEUWARDEN, *den* 20 *Januarij.* In den avond van gisteren, ongeveer ten half zes ure, ondervond men alhier eene hevige windvlaag, welke aan vele huizen, molens en andere gebouwen onderscheidene schaden heeft aangerigt; dezelve woedde weinige oogenblikken en werd door hevige regenbuijen opgevolgd.

De *Commerce Belge* berigt, dat de liquidatie, die door de gemengde commissie te Utrecht tusschen Holland en België moest worden tot stand gebragt, tot nadere bevelen uitgesteld is.

De jongste berigten uit Hanover melden, dat het door de commissie tot de grondwet opgestelde ontwerp van eene nieuwe constitutie voor Hanover den 9 Januarij aan den staatsraad is voorgelegd. Dit ontwerp zal nu terstond door denzelven in overweging worden genomen. Naar men verneemt is dit concept in geenen deele van dien aard, dat het de begeerte der grondwettige oppositie naar het herstel der constitutie van 1833 zal doen verdwijnen. De staatsraad zal waarschijnlijk tegen het einde dezer maand met het onderzoek des grondwets-ontwerps gereed zijn, waarna de tegenwoordige stenden omstreeks de helft van Februarij zullen worden bijeengeroepen. Wel moet in den staatsraad eenig verschil van meening bestaan opzigtelijk de beoordeeling van den toestand des lands, doch de meerderheid is stellig voor het consequent vasthouden aan het tot dusverre gevolgde stelsel. Naar allen schijn zal de grondwettige oppositie hare taktiek in dit jaar daartoe bepalen, om het geschil met de regering, aangezien deze waarschijnlijk niet zal toegeven, te rekken; met welk oogmerk zulks zoude geschieden, is niet moeijelijk te gissen.

P R O G R A M M A.
F E L I X M E R I T I S.

Afdeeling Teekenkunde.

De Maatschappij looft de volgende Eereprijzen uit:

1. Eenen gouden Eerepenning, benevens Getuigschrift, voor het best gekeurde, behoorlijk afgewerkte Schilderij in olieverw, nagenoeg hoog 66 en breed 80 duimen Nederlandsche maat, voorstellende:
   Prins MAURITS, *na den Slag bij Nieuwpoort*, *van zijn paard gestegen*, *dankt God vurig voor de behaalde overwinning.*
   Zie P. G. WITSEN GEYSBEEK en G. ENGELBERTS GERRITS, *Schoonheden der Nederlandsche Geschiedenis.* Deel IV. pag. 174.
2. Eenen gouden Eerepenning, benevens Getuigschrift, voor het best gekeurde, behoorlijk afgewerkte Schilderij in olieverw, nagenoeg hoog 66 en breed 80 duimen Nederlandsche maat, voorstellende:
   Het Binnenvertrek van eene deftige Burgerwoning van den tegenwoordigen tijd, waarin eenige personen aandachtig luisteren naar den Notaris, die hun een Testament voorleest. De groepeering zal uit niet minder dan zeven of acht personen moeten bestaan.
3. Eenen gouden Eerepenning, benevens Getuigschrift, voor het best gekeurde, behoorlijk afgewerkte Schilderij in olieverw, nagenoeg hoog 56 en breed 70 duimen Nederlandsche maat, voorstellende:
   Een Hollandsch Strandgezigt, *van waar een visschers vaartuig in zee wordt gebragt*, *verder met eigenaardige stoffagie.*
4. Eenen dubbelen zilveren Eerepenning (op den stempel van den gouden), benevens Getuigschrift, voor de best geoordeelde Teekening in sapverwen, nagenoeg hoog 28 en breed 35 duimen Nederlandsche maat, voorstellende:
   Een Landschap in den zomer, *aan eene rivier*, *bij ondergaande zon*, *behoorlijk gestoffeerd.*

De medeedingers naar de bovenstaande onderwerpen, welke wenschen de door hun ingeleverde Schilderijen of Teekeningen te verkoopen, worden verzocht om Bestuurderen der Afdeeling den prijs op te geven, welke voor dezelve verlangd wordt; in dit geval, zal de vervaardiger het stuk aan een ander niet mogen afstaan, zonder genoemde Bestuurders hierin alvorens gekend te hebben.

De Maatschappij noodigt uit tot het dingen naar de uitgeloofde eereprijzen alle deszelfs leden, alsmede alle overige Nederlandsche kunstbeoefenaars in dit Koningrijk.

De Commissie tot het Programma behoudt echter aan zich het regt, om, wanneer de ingekomen stukken op de voornoemde uitloving niet beantwoorden aan de opgaven, of voldoen aan de kunstvereischten, aan dezelve geenen prijs toe te kennen; terwijl, bijaldien er voor de voorschreven vakken bij elk in het bijzonder slechts één stuk ontvangen werd, echter, bij genoegzame verdiensten tot den uitgeloofden prijs, beöordeelaars dien zullen kunnen toewijzen.

De Maatschappij, voortgaande in derzelver pogingen, ter bevordering van den bloei der Beeldende Kunsten, heeft het geraden gevonden, de kustbeoefenaars opmerkzaam te maken, dat:

1. Sedert het jaar 1823 de Beoordeelingen niet meer in haar geheel, maar slechts de Slotsom derzelve worden voorgelezen, zijnde de Commissie, welke dezelve opmaakt, tot de strengste geheimhouding verpligt.
2. Dat ook gezegde Commissie zich voorbehoudt, om alle de in te komen stukken, welke zij eene tentoonstelling waardig keuren, dadelijk na de prijsuitwijzing, tot den dag der uitreiking van de Eereprijzen, in het Gebouw der Maatschappij ten toon te hangen; ten ware zulks door de vervaardigers niet verlangd mogt worden; in welk geval zij hiervan aan Bestuurders, bij de inzending hunner stukken, gelieven kennis te geven.

Men verlangt, dat het volgende in acht genomen worde:

1. De ingezonden stukken zullen moeten geteekend zijn met twee onderscheidene zinspreuken, vergezeld van twee briefjes, op een van welke de éene zinspreuk moet staan, en van binnen de naam des makers van het stuk, en op het andere briefje de tweede zinspreuk, en van binnen een of ander kennelijk teeken. Stukken deze vereischten missende, zullen in geene aanmerking komen, en bij het openen van het naambriefje de naam daarin niet juist bevonden wordende, zal er geen Prijs en Getuigschrift behoeven gegeven, noch het Schilderstuk of de Teekening ten toon gehangen worden.
2. Elk der *niet* bekroonde stukken zal, benevens het ongeopend briefje, den naam van den maker bevattende, op vertooning van de zinspreuk, staande op het tweede briefje, en opgave van het kennelijk teeken daarin vervat, aan den vertooner teruggegeven worden. — Welke teruggave zal geschieden in het Gebouw der Maatschappij, binnen den tijd van vier weken, te rekenen van den dag, dat de uitwijzing door de Amsterdamsche Courant bekend gemaakt is.
3. De bekroonde stukken zullen insgelijks den eigendom blijven van derzelver makers, en hun teruggegeven worden, na de uitreiking der toegewezen Eereprijzen en Getuigschriften.
4. Aan de Vervaardigers der bekroonde stukken zal intijds van den dag der uitreiking van de Eereprijzen berigt gegeven worden.
5. De stukken zullen vóór of op den laatsten October 1840 moeten ingeleverd zijn aan het Gebouw der Maatschappij *Felix Meritis*, gerigt aan Bestuurders dezer Afdeeling, vrachtvrij, en de Schilderijen behoorlijk belijst. — Stukken na dien tijd inkomende, kunnen niet mededingen.

Amsterdam, den 25 November 1839.

Namens de Afdeeling:
C. F. ROOS.
J. W. KERKHOVEN,
Bestuurders.

Namens het algemeen Bestuur:
H. VAN LEUVENIGH WILLINK,
Voorzitter.
J. VAN OOSTERWIJK BRUIJN,
Secretaris.

M E N G E L W E R K.

KORT OVERZIGT VAN DE WEERSGESTELDHEID GEDURENDE HET JAAR 1839.

(*Vervolg en Slot van No.* 4.)

De stand van het water en de windstreek, gedurende de lage Eb was op de *Lemmer* als volgt:

Van den 14den tot den 20sten *October* buitengewoon zacht weder, met Z.-westenwind, met volle Zee (of gemiddelden waterstand); van den 21sten tot den 25sten volle Zee, bestendig weder en Ooste winden; van den 26 — 27sten juist stroomende, 5 Ned. duimen beneden volle Zee; 28 29sten buitengewoon laag water, 8 Ned. palmen beneden volle Zee, wind Oost, met storm; den 30sten middags 12 uur 11 Ned. palmen beneden volle Zee; 31sten 's morgens 6 uur, 10 Ned. palmen, wind Oost; van den 1sten tot den 4den *November* wind Oost, het water telkens stroomende, en slechts 4 uur vloed; van den 5 — 8sten Novemb. Z.-westenwind. Overigens komen alle berigten daarin overeen, dat het water onder gelijke omstandigheden, eenigzins lager is geweest dan in *April*, maar bij aanhoudende hevige Oostewinden, ook in vorige jaren heeft plaats gehad. De oorzaak van bovengemeld verschijnsel (hetwelk in vroeger tijd de verdrijving der Engelsche vloot van onze kusten ten gevolge had) is voornamelijk toe te schrijven aan de aanhoudende Oostewinden en de bijzondere rigting onzer Zeegaten, waardoor het water bij harden wind en bij elken vloed, verhinderd wordt, door die gaten in de Zuiderzee en op de Wadden te dringen. Het was echter zeer belangrijk, dat men bij eventueel buitengewoon laag water, de gelegenheid waar nam, acht gevende op de ligging dier plaatsen en Zandbanken welke alsdan droog loopen, om derzelver ligging, uitgestrektheid en bijzonderen aard te onderzoeken en op te meten, hetgeen de kennis van onze buitengronden aanmerkelijk zoude vermeerderen, en voor de geschiedenis van den Geologischen toestand van ons Gewest, zeer belangrijk zoude zijn.

In de eerste dagen van de maand *November* duurde het koude, gure weder, voort, dan spoedig veranderde hetzelve; de temperatuur wierd veel gematigder, zoodat de Th. zelfs op den 4den, 11den en 12den † 52° : 53° aanwees; overigens was het weder, gedurende deze geheele maand steeds regenachtig en de lucht betrokken en werd slechts op den 9den, 10den, 11den, 20sten en 22sten door helder weder afgewisseld. Op den 25sten en 26sten hadden wij des nachts harden wind, terwijl de Th. slechts zelden onder het vriespunt daalde, maar gewoonlijk † 36° : 48° teekende. Op den 12den en 13den was het mistig weder.

In de eerste dagen van de maand *December*, was het regenachtig. Op den 3den viel er een weinig sneeuw en het vroor eenigzins tot den 9den, in welke dagen het schoon winterweder was. In den avond van den 11den was het dooi weder, het was mistig, en opmerkelijk is het, dat gedurende het geheele jaar men slechts zeer weinig nevelachtige dagen waarnam, welke in vorige jaren steeds menigvuldiger voorkwamen. Tot den 17den bleef het weder vervolgens zeer schoon, toen viel er des nachts een weinig sneeuw en tot den 19den was het weder door den N.-oosten wind koud; in de volgende dagen tot den 31sten bleef het zacht en helder, alhoewel eenige weinige dagen eenigzins regenachtig waren, en in den nacht van den 24sten er een W.-Z.-westen harden wind woei, die echter niet tot eenen storm aanwakkerde, gelijk wij het hier als eene bijzonderheid mogen aanmerken dat het gedurende het geheele jaar, niet gestormd heeft, en wij van de gewone najaarsstormen, die zoo dikwijls onze Zeedijken teisterden, geheel zijn bevrijd gebleven. Eindelijk viel er in den laatsten nacht van het jaar sneeuw, welke echter op den middag spoedig weder smolt, en het jaar eindigde met buijig en onstuimig weder.

De Barometer, welke tot onderstaande waarnemingen wordt gebruikt, is volgens de constructie van Gaij-Lusac, waarbij de verbetering is aangebragt van Bunte; dezelve is een Hevel-Barometer: de kwikbuis wordt door middel van een schroefje op en nederwaarts bewogen, om telkens bij iedere waarneming, het waterpasvlak op zijn vaste standpunt, waarvan de verdeeling der hoogte begint, te kunnen verplaatsen: de beweegbare looper is van eenen Nonius voorzien, zoodat men zeer naauwkeurig den stand der Barometer kan waarnemen tot op tiende gedeelten van Millimeters: in het midden der schaal is een honderdgradige Thermometer bevestigd, deze wordt te gelijk met den Barometer waargenomen en de hoogte van deze laatste telkens tot het nulpunt des Thermometers C herleid: wat de correctie der capillariteit betreft, deze, als wenig verschil uitmakende, is niet berekend, zoo ook niet de reductie tot het waterpas der zee, omdat ook dit verschil te onbeduidend is, daar de Barometer ongeveer slechts 3 Ned. El boven het waterpasvlak is verheven.

De uren van waarneming zijn voor den Barometer: 's morgens 8 uur, 's middags 12 en 4 uur.

Voor den Thermometer Fh.: 's morgens 8 uur, 's middags 12 en 4 uur, 's avonds 8 uur en middernacht 12 uur.

Voor beide instrumenten zijn telkens de gemiddelde hoogten op die onderscheidene tijdperken van waarneming berekend, alsmede de gemiddelde stand van alle waarnemingen gedurende de geheele maand en het jaar, terwijl eindelijk de hoogste en laagste standen des Barometers en Thermometers gedurende de maand zijn opgegeven.

THERMOMETER Fh.

Gemiddelde Temperatuur.

Maanden	Morg. 8 uur.	Midd. 12 uur.	Midd. 4 uur.	Avonds 8 uur.	Middern. 12 uur.	Geheele maand	Hoogste stand	Laagste stand.
Januarij ..	34° 1/3	38° 25/31	36° 29/31	35° 1/3	34° 1/2	36°	48°	26°
Februarij.	36° 8/28	40° 18/28	38° 27/28	36° 25/28	36° 5/28	37° 3/5	47°	26°
Maart....	36° 25/31	44° 23/31	39° 22/31	36° 25/31	35° 17/31	38° 3/5	51°	24°
April.....	42° 28/30	49° 1/3	45° 1/5	40° 24/30	37° 1/2	43°	68°	30°
Mei......	53° 29/31	59° 22/31	56° 15/31	52° 16/31	47° 30/31	54° 1/5	79°	40°
Junij.....	59° 18/30	68° 1/15	64° 28/30	60° 13/30	56° 1/6	61° 4/5	80°	44°
Julij.....	67° 29/31	74° 5/31	71° 23/31	66° 29/31	61° 24/31	68° 2/5	89°	51°
Augustus.	61° 1/31	67° 24/31	65° 4/31	60° 24/31	57° 28/31	62° 2/5	79°	50°
September	60° 1/10	65° 13/30	62° 14/15	60° 1/30	57° 1/2	61° 1/5	72°	50°
October..	50° 24/31	58° 19/31	55° 9/31	53°	51° 3/31	53° 4/5	70°	31°
November	42° 18/30	46° 14/15	46° 1/5	45° 2/15	43° 9/30	44° 4/5	53°	29°
December	37° 8/31	41° 5/31	40° 30/31	39° 4/31	37° 14/31	39° 1/5	53°	29°

Middelbare Temperatuur.

's Morgens 8 uur 48° 7/12. — 's Avonds 8 uur...... 48° 11/12.
's Middags 12 — 54° 7/12. — Middernacht 12 —...... 46° 5/12.
's Middags 4 — 52°. — Gedurende het geheele jaar 5° 1/12.
Hoogste stand den 12den Julij, 's middags 12 uur 89°.
Laagste stand den 7den en 14den Maart, Middernacht 12 uur 24°.

BAROMETER.

Gemiddelde Stand.

Maanden.	Morgens 8 uur.	Middags 12 uur.	Middags 4 uur.	Geheele maand.	Hoogste stand.	Laagste stand.
Januarij ..	753,70 m m	752,90 m m	753,32 m m	753,30 m m	772,2 m m	730,8 m m
Februarij.	759,42 " "	759,45 " "	759,71 " "	759,52 " "	772,0 " "	743,1 " "
Maart....	756,34 " "	756,21 " "	756,35 " "	756,30 " "	770,2 " "	740,1 " "
April.....	763,67 " "	763,60 " "	763,64 " "	763,63 " "	773,6 " "	750,1 " "
Mei......	759,74 " "	759,71 " "	759,41 " "	759,62 " "	767,2 " "	743,2 " "
Junij.....	760,80 " "	760,83 " "	760,82 " "	760,81 " "	770,4 " "	749,8 " "
Julij.....	759,86 " "	760,08 " "	759,95 " "	759,97 " "	768,4 " "	750,1 " "
Augustus.	761,27 " "	762,62 " "	760,95 " "	761,61 " "	767,4 " "	754,2 " "
September	755,61 " "	755,81 " "	755,72 " "	755,71 " "	762,4 " "	742,0 " "
October..	764,75 " "	764,71 " "	764,77 " "	764,74 " "	771,2 " "	756,2 " "
November	756,44 " "	756,42 " "	756,28 " "	756,38 " "	765,4 " "	744,2 " "
December	756,27 " "	756,38 " "	757,26 " "	756,69 " "	771,2 " "	745,0 " "

Gemiddelde Stand.

's Morgens 8 uur 758,98 m m — 's Middags 4 uur......... 759,11 m m
's Middags 12 — 759,81 m m — Gedurende het geheele jaar 759,02 m m
Hoogste stand den 10den April, 's morgens 8 uur = 773,6 m m
Laagste stand den 7den Januarij, 's middags 12 uur = 730,8 m m.

Leeuwarden Januarij 1840. J. J. BRUINSMA.

Bij de Commissie voor de Noodlijdenden alhier zijn met dankbaarheid ontvangen de volgende giften:

Door den Wel Eerw. Heer *Fangman* te Leiden *f* 216,84½. — Van den Wel Eerw. Heer *Kalkoen* te Genemuiden *f* 9,90. — Van den Heer *E. P. te 's Hage* *f* 4,95. Van den Heer *H. R. R.* *f* 5. Van de Redactie der Groninger Courant heden *f* 822. — Van de *Dames-Commissie:* Breda's hulp voor Schoklands arme Visschers *f* 150, — zijnde de opbrengst van een gedeelte der loten der *loterij ten voordeele der Noodlijdenden*. — Van de Directie van het Han... *f* 1422,92. — Door bezorging van den Heer *P. de Waal* van den Heer *J. Bulsman* te Deventer *f* 10. — Van het Grietenijbestuur Idaarderadeel (prov. Vriesl.) de halve opbrengst eener Collecte voor de opgezetenen van de eilanden Schokland en Marken *f* 88,95. — Door den Heer Kolonel der 8ste Afd. Inf. te Groningen, de opbrengst eener Collecte bij het Garnizoen *f* 225. — Door den Heer Kolonel der 1ste Afd Inf. te Breda, de opbrengst van een Concert door het Muzijkkorps dier afdeeling ten behoeve der Noodlijdenden op Schokland gegeven *f* 106,28½. — Van de Dames Commissie: Breda's hulp voor Schoklands arme visschers, wederom *f* 150. — Door den Wel Eerw. Heer *S. F. van Hasselt* de opbrengst eener Collecte in de gemeente Zuidwolde (prov. Drenthe) *f* 20,41. — Van den Heer *Q. N.* postmerk Amsterdam aan bankpapier *f* 100.

Schokland, den 13 Januarij 1840.

Namens de Commissie voor de Noodlijdenden op Schokland,
G. J. GILLOT.

De Kantonregter te Bolsward, maakt mits deze bekend, dat op den tienden Januarij 1840, door hem is verleend Handligting aan *Theodorus Fredericus Albada Jelgersma*, oud achttien jaren, en *Johanna Albada Jelgersma*, oud een en twintig jaren, minderjarige Kinders van Wijlen den Heer *Pieter Albada Jelgersma*, en Wijlen *Haukje Feddes Graaf*, in leven Echtelieden te Bolsward, en aldaar beide overleden, en wel ten aanzien van het drijven eener Wolkammerij en Grossierderij in Wijnen en Sterke Dranken te Bolsward, het Likwideren van Schulden, het invorderen van Pretentien, tot den Boedel van Wijlen gedachten *Pieter Albada Jelgersma*, behoorende, en verders tot het uitoefenen van zoodanige Regten, als hun bij artikel 484 van het Burgerlijk Wetboek zijn toegekend.

Bolsward, den 16 Januarij 1840.

De Kantonregter voornoemd,
DE KOK.

STAAT van de Middelprijzen der GRANEN en andere Objecten, welke in de eerste helft der maand Januarij 1840, ter Markt der Stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt, zonder eenige belasting:

Tarwe,	Witte..	*f* 10 : 00	de Mudde.	Boter,	....	*f* 1 : 00	het Pond.
	Roode.	- 0 : 00	———	Vleesch,	Koe....	- 0 : 36	———
Rogge,	....	- 5 : 90	———		Kalfs...	- 0 : 00	———
Gerst,	Vroege..	- 0 : 00	———		Schapen	- 0 : 25	———
	Late....	- 0 : 00	———	Varkens-vleesch,	Versch.	- 0 : 37	———
Boekweit,	....	- 6 : 00	———		Gerookt	- 0 : 54	———
Haver,	....	- 2 : 60	———	Aardappelen,	Vroege..	- 0 : 00	de Mudde.
Witte Boonen,	...	- 0 : 00	———		Late....	- 1 : 50	———
Erwten,	Witte...	- 0 : 00	———	Zaad,	Kool.....	- 9 : 00	———
	Groene.	- 0 : 00	———		Raap.....	- 0 : 00	———
	Graauwe	- 0 : 00	———		Lijn.....	- 8 : 75	———

Accordeert met het Register der Middelprijzen, den 16 Januarij 1840.
De Burgemeester, THIJS FEENSTRA.

De BOTER te Leeuwarden, den 17 Januarij 1840, *f* 36,00 à *f* 38,00.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge *f* 183,75 het Last. — Tarwe *f* 11,25 de Mudde.

PRIJSCOURANT der EFFECTEN.

Amsterdam, den 18 Januarij 1840.

Nederland.			Gebl.
Werk. Schuld à 2½ pCt.	51½	52	51 11/16
Dito dito...... 5 "	98½	98¼	98⅜
Uitgest. Schuld........			
Kansbilj. van dito.....			
Amortis. Synd. 4½ pCt.	91¼	91⅜	91½
Dito dito..... 3½ "	75½	75¾	75 11/16
Handel-Maats. 4½ "	167¾	167¾	167⅝
Nieuwe dito.. 4½ "			
Dito dito 1837. 4½ "	99¾	100	99¾
Entrepôt-Dok. 4½ "			
O. I. Leening. 4 "			
O. I Leening. 5 "	95½	96	95¾
Aand. Kansb... 4 "			
Spoorw. Haarl.			
Aand. R. Spoorw. 4½ "	95¾	96¼	96
Frankrijk.			
Insch. Grootb.. 3 pCt.			
Engeland.			
Insch. Grootboek. 3 pCt.			
Spanje.			
L. bij Ardoin £ 85. 5 pCt.	23½	24	23 13/16
Dito bij dito, onb. stukk..			
Passive................			
Deferred..............			
Fransche Uitgestelde...			
Engelsche dito			
Portugal.			
Oblig. te Londen 3 pCt.			
Napels.			
Cert. bij *L. & B.* 5 pCt.			
Cert. bij *Falc. & C.* 5 "			

			Gebl.
Cert. te Londen 5 pCt.			
Aand. Tavogliere 3½ "			
Aand. te Parijs. 3½ "			
Rusland.			
O. *H.* 1798 en 1816, 5 pCt.	105¼	105¼	105⅜
Dito dito 1828 en 29, 5 "	105	105¼	105⅛
Cert. d. 1831 en 33, 5 "	98¾	99	98⅞
Obl. te Londen.. 5 "			
Obl. te Hamburg 5 "			
Inschrijv. in Assig. 6 "	69¼	69¼	69⅜
Certifi. van dito.. 6 "			
Polen.			
Aand. met Lot. fl. 300 *f*			
" " 500			
Pruissen.			
Aand. met Lot. R. 50 *f*			
Neg. Londen 1830 4 pCt.			
Oostenrijk.			
Aand. met Lot. *f* 100 *f*			
Dito dito *f* 250..... -			
Metalliek....... 5 pCt	104½	105	
Dito........... 3 "			
Dito............ 2½ "			
Dito te Londen.. 5 "			
W. B. bij *Gol. & C.* 5 "			
Dito............ 4 "			
N. Ween. Aand. fl. 500 *f*			
Denemarken.			
Oblig. te Londen 3 pCt.			
Brazil. Obl. te L. 5 pCt.	76¼	76¾	76½
Louisiana *H. & C.* 5 "			
Darmst. Aand. bij L			

De omzettingen in Hollandsche fondsen waren ook heden in het algemeen onbelangrijk, doch, ten gevolge van enkele kleine verkoopen in de Integralen, waren derzelver prijzen, met uitzondering van die der beide 5 pCt., iets flaauwer. In de Aandeelen Handel-Maatschappij was vrij veel affaire, en de prijs zeer vast 167½ ¾.

Het hooger merk van Antwerpen en Parijs der Ardoins, als ook de berigten omtrent de ernstige ongesteldheid van *Cabrera*, gaven heden aan den handel in dit fonds vrij veel levendigheid; daar zich evenwel tot dien verhoogden prijs eenige verkoopers tot realisatie vertoonden, heeft men alhier niet geheel de prijsverbetering van Antwerpen gevolgd, doch bleef evenwel ⅛ hooger dan gisteren.

Van de Zuid-Amerikaansche fondsen was heden veel kooplust in de Columbianen, waardoor dezelve zich ¼ in prijs verhoogden; er ging echter niet veel in om.

De Obligatiën, ten laste der Philadelphia Bank, werden gedaan tegen 93⅛.

De Russische en Oostenrijksche fondsen bleven op hunne vorige prijzen. Men sprak nog altijd van eene door Rusland aan te gane leening van 50, volgens sommigen 80, millioen papieren Roebels, tot het aanleggen van spoorwegen en het doen van ontginningen in het Russische Rijk, en welke, naar men wil weten, tegen den koers van 72 pCt. met 3 pCt. rente zouden worden uitgegeven. — Ook liep het gerucht van nieuwe wijzigingen in de verhouding van den papieren tot den zilveren Roebel.

Weener Bank-Actien *f* 2,010, *f* 2,025. Brazilie à £ 200. 74½. Columbia 2de Leening à £ 100. 19½, ¾. Dito à £ 250. 17¾, 18¼. Peru 11. Coupons Columbia onb. *f* 3 1/16. Dito enk. *f* 3 1/16, ⅛. Dito Peru *f* 2 1/16 à ⅛. Dito Ardoins 17¾, 13/16.

*** Getrouwd:

Sneek, den 10 Januarij 1840.

J. G. SCHRAKAMP, *van Bolsward*, en
A. C. E. A. STOCKMANN, *van Sneek.*

Eenige kennisgeving aan Familie en Vrienden.

*** Getrouwd:

Leeuwarden, den 16 Januarij 1840.

Mr. E. DE WENDT, en
R. L. SPEELMAN.

*** Heden verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapene Dochter, SJOUKJE RODENBURG, geliefde Echtgenoote van

Leeuwarden, den 11 Januarij 1840. J. G. PATER.

*** Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapene Dochter, STIJNTJE GERRITS SCHOTANUS, Huisvrouw van

Sneek, den 14 Januarij 1840. NICOLAAS BORNEMAN.

Strekkende deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden, zoo in als buiten deze Stad.

GRONINGEN, den 16 Januarij 1840. Heden beviel zeer voorspoedig van eenen Zoon, A. M. KIEN, Echtgenoote van J. W. ERMERINS.

*** Heden verloste van eene welgeschapene Dochter, B. BEUNK, geliefde Echtgenoote van

Deventer, den 16 Januarij 1840. D. IJPES, Jz.

*** Heden verloste van eenen Zoon, THEODORA KUTSCH, geliefde Echtgenoote van

Leeuwarden, den 18 Januarij 1840. R. F. LOJENGA.

*** Mijne hartelijk geliefde Echtgenoote CECILIA ANNA JOOSTEN, beviel heden van eene welgeschapene Dochter.

Leeuwarden, den 18 Januarij 1840. J. B. H. J. HEUVELDOP.

*** Heden bezweek aan eene zinkingziekte, mijn jongst Dochtertje SARA, bijna vijf jaren oud.

Dragten, T. PEL,
Wed. D. DUURSMA.
den 13 Januarij 1840.

Eenige kennisgeving.

*** Heden morgen overleed alhier, na eene langdurige ziekte, mijne geliefde Gade, ANTOINETTE F. H. M. AALTIUS DEN APPEL, in den jeugdigen ouderdom van nog geen 25 jaren, mij nalatende één Zoontje, en de herinnering aan het kortstondig geluk, hetwelk ik aan hare zijde smaken mogt.

Zaltbommel, den 13 Januarij 1840. POPKE KIJLSTRA, Lz.

*** Heden overleed aan een langzaam verval van krachten, de Wel Eerwaarde en zeer Geleerde Heer FRANCISCUS HELLENDOORN CRAMER, Emeritus Predikant, in den gezegenden ouderdom van 81 jaren en bijna 3 maanden, in leven Leeraar te Suawoude en Tietjerk.

Oenkerk, Wed. F. H. CRAMER,
geb. DE JONG.
den 14 Januarij 1840.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed na eene kortstondige ongesteldheid, mijne geliefde Dochter IDA JOUWERDINA RENEMAN.

Leeuwarden, D. P. VAN KOLDE RENEMAN.
den 18 Januarij 1840.

DE VOOGDEN VAN DE STADS-ARMEKAMER TE LEEUWARDEN, zijn voornemens, aan den minstschrijvende, bij geslóten briefjes, aan te besteden: De levering van VIJF EN TWINTIG STUKKEN HEMDELINNEN en VIJFTIEN HONDERD NEDERLANDSCHE EL RUW OF ONGEBLEEKT KATOEN.

De gegadigden worden verzocht de briefjes behoorlijk geteekend en verzegeld in te leveren *vóór of op den 10 Februarij* 1840, aan het locaal dezer Armekamer, op de Keizersgracht, alwaar de monsters en de Voorwaarden ter visie aanwezig zijn.

De Voogden voornoemd,
A. IJPEIJ, *Presidt.*
R. ATTEMA, *Secrs. Boekhr.*

AANBESTEDING,

Bij besloten Briefjes: Van het AFBREKEN en weder OPBOUWEN eener OUDE SCHUUR en BINHUIS, te St. Anna Parochie, met het Leveren van alle daartoe behoorende MATERIALEN. Alles volgens Bestek en Teekening, ter inzage liggende ten huize van TIETE REINDERS DE JONG, Landbouwer te St. Anna Parochie. De Briefjes franco te bezorgen bij J. A. NIJSLOOT, Deurwaarder te Leeuwarden, uiterlijk vóór 1 Februarij 1840.

De Notaris J. ALBARDA Hz., te Leeuwarden, zal, op Donderdag den 23 Januarij 1840, des avonds ten 6 ure, ten huize van den Kastelein *R. Brouwer*, in het Schippershuis aldaar, finaal, tegen strijk- en verhooggeld verkoopen:

Een groot, welbezeild Blokzijler JAGTSCHIP, in den besten staat onderhouden, genaamd *de twee Gezusters*, groot volgens meetbrief 13 el 19 duim lengte, 2 el 77 duim wijdte, à 1 el 40 duim holte, en alzoo geijkt op 36 tonnen, bevaren wordende door Schipper *Lourens Voogd*, en liggende in de Stadsgracht bij Vijversbuurt te Leeuwarden, met Mast, Zeil, Treil, Ankers, Touwen, staand en loopend Want, enz.; alles hecht en bijna nieuw, volgens Inventaris, op de Billetten omschreven, die te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris, alwaar de Condities zijn te vernemen.

Te aanvaarden acht dagen na de toewijzing.

De Notaris C. J. JORRITSMA, te Sneek, zal publiek, wat het eerste perceel aangaat op geregtelijke authorisatie, den 22 Januarij en 5 Februarij 1840, telkens des avonds ten 7 ure, in het Logement de Stad Munster aldaar, presenteren te verkoopen:

1. Eene hechte KATOENDRUKKERIJ en LINNENVERWERIJ, met ruime WONINGEN, grooten TURFSCHUUR, uitgestrekt ERF, alsmede vruchtbaren TUIN, staande en gelegen aan de Trekvaart op Leeuwarden, nabij de stad Sneek, benevens alles wat tot deze Fabrijk behoort, bestaande hoofdzakelijk in: 6 uitmuntende Blaauwkuipen, 2 Ketels, 1 puik beste Klander, eene menigte Drukvormen, en vele andere Goederen; breeder bij Billetten te specificeren, zoodanig een en ander thans gedreven en gebruikt wordt door de Firma *Schröder & Veltman*. — *In eens te veilen.*
2. Eene beklante en wel onderhoudene HUIZINGE c. a., genaamd *het Harlinger, Franeker en Jorwerder Veerhuis*, staande op den hoek der Pol te Sneek, uitmuntend geschikt tot het houden van Logement, en alzoodanig gebruikt door de eigenaren *J. Bloemen c. ux.*
3. Eene hechte WOONHUIZINGE, met ERF en BLEEK c. a., staande buiten het Hoogend te Sneek, bewoond door *J. S. van der Stel.*

De aanvaarding zal kunnen geschieden den 12 Mei 1840.

BELANGRIJKE VERKOOPING
van Vastigheden te Oppenhuizen.

De Notaris C. J. JORRITSMA, te Sneek, zal, als daartoe benoemd door de Regtbank van het arrondissement Sneek, op Dingsdag den 28 Januarij 1840, des middags precies ten 12 ure, in de Concertzaal op Leeuwenburg aldaar, tegen genot van verhooggelden, finaal verkoopen:

1. Eene zeer uitmuntende, beste en groote ZATHE en LANDEN, met hechte en sterke HUIZINGE, gequoteerd no. 4, SCHUUR, HOVING, PLANTAGIE, WATERMOLEN c. a. en vruchtbare LANDERIJEN, in het geheel gemeten op 32 bunder 42 roede 38½ el; alles staande en gelegen onder Oppenhuizen, in gebruik bij den mede-eigenaar *Bouwe Uiltjes de Jong*; geveild in 15 perceelen met regt van zamenvoeging.
2. Eene DITO DITO mede aldaar, waarvan de Huizinge gemerkt no. 44, met SCHUUR, KWOTEELEN WATERMOLEN en verdere annexen, benevens de daarbij behoorende welgelegene vruchtbare en uitgestrekte LANDERIJEN, te zamen groot 50 bunder 30 roede 6 el 20 palm; in gebruik bij den mede-eigenaar *Anne Uiltjes de Jong*; geveild in 20 perceelen als voren.
3. Eene propere en wel onderhoudene HUIZINGE, staande bij het vorige, bevattende 2 ruime Woonkamers, gequoteerd nos. *45a* en *b*, bewoond door de mede eigenaren *J. S. Osinga c. ux.*
4. ½ GEDEELTE over hoog en laag in eene prompte HUIZINGE, op den Geeuwswal onder voormelden dorpe, met gelijk aandeel in de daarbij behoorende beste LANDEN; in het geheel gemeten op 6 bunder 74 roede 53 el; in huur bij *Tjerk Sijmons Visser.*

De aanvaarding zal kunnen plaats hebben van de Landerijen St. Petri, en der Huizen c. a. den 12 Mei 1840; terwijl inmiddels de Conditien te vernemen en Verkoopboekjes te verkrijgen zijn ten Kantore van voornoemden Notaris.

DEZELFDE NOTARIS zal alsdan mede finaal verkoopen:

11/12 AANDEELEN eener hechte, welonderhoudene HUIZINGE en beklante KUIPERIJ, met HIEMING c. a., insgelijks te Oppenhuizen.

Het overige 1/12 van dit Pand wordt op allerbillijkste Voorwaarden van eigenaren gehuurd.

12 Mei 1840, en bij overeenkomst ook vroeger te aanvaarden.

Verkoop eener Zathe te Midlum.

De Notaris C. J. JORRITSMA, te Sneek, zal, op Donderdag den 30 Januarij 1840, des middags ten 3 ure, in de Herberg *den Gouden Leeuw* te Arum, publiek tegen genot van verhooggelden, ten verkoop aanbieden:

Eene zeer vruchtbare, uitmuntend welgelegene ZATHE en LANDEN, met derzelver sterke en prompte STELPHUIZINGE, gequoteerd letter M, no. 88, SCHUUR, HOVING, BOOMEN, PLANTAGIE en WATERMOLEN c. a., staande en gelegen bij Ludinga Kerk onder Midlum, in het geheel groot volgens het Kadaster 18 bunder 33 roede 4 el, alles voortreffelijk Greidland, zeer geschikt bij en aan elkanderen gelegen, in huur bij *Roel Freerks Abma*, tot *St. Petri en 12 Mei* 1840, en alsdan *vrij te aanvaarden*; staande thans op *f* 150 per 36½ roede.

TE HUUR:

Twee INTREKKEN, binnen Leeuwarden, de eene gemeubeleerd; op 12 Mei 1840 te aanvaarden. Te bevragen bij Deurwaarder HARMENZON, bij het Stadshuis aldaar.

TE HUUR:

Een rojale INTREK met vrijen Opgang, op den 12 Mei 1840. Nader te bevragen bij G. O. GORTER, op de Tuinen te Leeuwarden.

Verkooping van Vastigheden.

De Notaris K. J. VAN DER VEEN, te Dragten, zal, op Donderdag den 23 Januarij 1840, des avonds ten 5 ure, ten huize van *Jan van den Berg*, Herbergier in de Noorderdragten, publiek bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

1. Eene florisante en wel ter nering staande HUIZINGE, en van ouds genomeerde en wel beklante GRUTTERIJ, bestaande in eene Voorkamer, ruim Voor- of Winkelhuis, Middelkamer, Achterkamer, ruime Grutterij, Paardenstalling, Turfhuis, Graanzolders, Kelder, Pomp en Regenwatersbak en verdere commoditeiten, met HOVINGE, BOOMEN en PLANTAGIE cum annexis, staande en gelegen nevens de Sluis in de Noorderdragten, bij den eigenaar den heer *A. van Giffen* wordende bewoond en gebruikt.
2. Eene roijale nieuwe HUIZINGE aldaar, nevens het eerste perceel, bestaande in een Voorhuis, Voor- en Achterkamer, Kelder, Pakhuis, voorzien van Paarde- en Koestallingen, en een Stookkeukentje, met de ERVE en HOVINGE van dien, bewoond door den Zilversmid *M. Kuipers*; en
3. Eene neringrijke WINKELHUIZINGE, almede aan de Vaart ten Westen van het eerste perceel liggende, bestaande in een' ruimen Winkel- of Voorhuis, Voor- en Achterkamer, Kelder, beste Graanzolder, Pakhuis, Wagenhuis, Vuurhut waarin eene uitmuntende Regenwatersbak, en voorts een apart staand Turfhuis, met HOVINGE, BOOMEN en PLANTAGIE cum annexis, bij den Koopman *Jan Jurjens* wordende bewoond en gebruikt.

MRS. J. J. WIERSMA, Notaris en H. HIDDINGA, Procureur, te Sneek, zullen door het Ministerie van eerstgemelden, publiek bij verhooggelden, presenteren te verkoopen:

1. Eene schoone, bijzonder wel en aangenaam gelegene ZATHE en LANDEN, met derzelver uitmuntende HUIZINGE, SCHURE, HORNLEGER, HOVINGE en verdere PLANTAGIE, benevens eenen WATERMOLEN cum annexis, staande en gelegen aan den Haniadijk onder den dorpe Nijland, de Huizinge aldaar gequoteerd met no. 2, groot in het geheel naar naam en faam van ouds ruim 27 bunder, alle beste vruchtbare Greidlanden, waarvan plus minus 20½ bunder in eene kavel onmiddellijk achter- en het overige van ruim 6½ bunder, in een stuk over den Dijk, vóór de Huizinge gelegen is, alles vrij van Reed en Drift; belast met 36 Floreen, 1 Stuiver 12 Penningen Dijkschatting, met negen Gulden jaarlijksche eeuwige Rente aan de Kerk te Nijland, en in het Middel der Grondbelasting aangeslagen naar een belastbaar inkomen van p. m. *f* 1165, door *Klaas Watzes van der Weide cum uxore* als huurders in gebruik tot Sint Petri en den 12 Mei 1842, en alsdan vrij te aanvaarden; en zulks in twee perceelen als: 1°. de Huizinge en Schure met Hornleger en de daarachter gelegene Landen, en 2°. het stuk Greidland over den Dijk vóór de Huizinge; alles breeder bij Billetten omschreven.
2. Eene voor korte jaren geheel vernieuwde HUIZINGE, met ERF cum annexis, staande en gelegen aan de Marktstraat binnen Sneek, gequoteerd met wijk 7, no. 63, Kadaster sectie B, no. 1240, zeer geschikt tot uitoefening van eene Slagterij, daarin vroeger gedreven, thans bij *Hendrik Aukes Vlapper* en *Vrouw* als huurders wordende bewoond; den 12 Mei 1840 te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Dingsdag den 21 Januarij 1840, bij de finale toewijzing, des namiddags ten twee ure, in het Logement *de Stad Munster*, te Sneek, en koopen op Condition alsdan voor te lezen, welke inmiddels ten Kantoren van voornoemden Notaris en Procureur te vernemen zijn.

De Notaris A. BINNERTS, te Heerenveen, zal, op Zaturdag den 25 Januarij 1840, des namiddags ten 2 ure, ten huize van *F. H. Groen*, Kastelein aldaar, *finaal* voor 5 jaren, presenteren te verhuren:

Eene ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHURE, no. 31 c. a., te Oldelamer, groot 33 bunder 17 roede 40 el, thans door *H. R. Sleemp* bewoond en gebruikt. Op Petri en Mei 1840 te aanvaarden; waarop per jaar slechts geboden is *f* 327.

BIJ BESLOTEN BRIEFJES TE HUUR, voor vijf jaren, van Petri en Mei 1840—1845: Eene ZATHE en LANDEN, aan den Hoogen Dijk onder Weidum, groot naar naam en faam 34 bunder 54 roede, alles Greidland, thans bij de Weduwe *Terpstra* in huur. Condition te vernemen bij J. G. PATER, in de Groote Kerkstraat te Leeuwarden, alwaar de briefjes vóór of op den 24 Januarij e. k. moeten ingeleverd zijn.

EENE STEENHOUWERIJ,

Welke sedert 50 jaren met goed succes is en nog wordt gedreven, wordt, op billijke Voorwaarden, ter overneming aangeboden, met het HUIS daarbij. Iemand hiertoe genegen, vervoege zich in persoon of met franco brieven bij den eigenaar J. VAN WIJK, te Sneek.

De Ondergeteekende op den 1 October 1839 door de Edel Achtbare Heeren Burgemeester en Wethouders dezer Stad aangesteld zijnde als Klokkenist, en door Heeren Kerkvoogden der Walsche Gemeente alhier, tot Organist, maakt aan het Toonkunstminnend Publiek bekend, dat hij zich bij voortduring onledig houdt tot het geven van LESSEN op de PIANO, dewijl hij nog vele tusschen uren overig heeft. Verzoekende vriendelijk meerdere gunst en recommandatie.

Leeuwarden, W. SARTORIUS, *Muzijkmeester*,
den 2 Januarij 1840. *wonende in de Klokstraat, wijk H, no.* 83.

L. J. LEFèBRE, Mr. GOUDSMID, KUNSTHAARWERKER enz. op den Grachtswal te Leeuwarden, heeft de eer te berigten, dat hij zoo even uit Londen terug gekeerd is, om eenige *weinige weken* alhier werkzaam te zijn; bij deze de vrijheid nemende, zich voortdurend, in bovengenoemde vakken ten vriendelijksten aan te bevelen.

Melk- en Boter-Aden.

De ondergeteekende maakt door deze bekend, dat hij thans voorzien is van eene mooije partij MELK- en BOTER-ADEN, tegen een' civielen prijs.

Sneek, den 16 Januarij 1840. J. DROGE.

ER WORDT GEVRAAGD eene goede MELK GEVENDE EZELIN. — Adres met *gefrankeerde brieven onder letter L*, bij A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te *Leeuwarden.*

)o( )o( )o(Er wordt tegen den 12 Mei 1840 gevraagd bij eene Weduwe te Heerenveen, in eene BROOD- en KLEINBAKKERIJ, een MEESTERKNECHT, ongehuwd, die zoo wel betrekkelijk bekwaamheid als zedelijk gedrag van goede getuigschriften is voorzien. Hij, die hiertoe genegen is en de gewenschte vereischten bezit, kan op een goed loon rekenen en wordt verzocht zich vóór den 20 Februarij in persoon te vervoegen bij A. BRAAKSMA, te Heerenveen.

***** Bij J. RöMELINGH, te *Groningen*, wordt uitgegeven en is alom te bekomen:

I. BIJBELSCHE GESCHIEDENISSEN VOOR KINDEREN, in Verhalen, gevolgd naar LOHR, door Dr. H. J. NASSAU. *Derde, verbeterde Druk.* De prijs is . . . . *f* 0,60.
HETZELFDE, op Velin Papier, *ingebonden, met Platen* . . . - 1,00.
———— voor de Scholen, *Oude Testament*, ... - 0,25.
———— *Nieuwe Testament* . . . . . . - 0,20.

II. GEDICHTJES VOOR KINDEREN. *Tweede Druk*, met 12 gekleurde Plaatjes . . . . *f* 0,40.
IDEM zonder Plaatjes . . . . - 0,20.

III. HANDBOEK DER WELLEVENDHEID, of AANWIJZING *om zich in de zamenleving welvoegelijk te gedragen*; inhoudende: Voorbeelden van mondelijke en schriftelijke gelukwenschen, beleefdheden, noodigingen, aanbevelingen, verzoeken, verschooningen, enz. bij allerlei gelegenheden, met de daarop passende antwoorden. Voorts regels, volgens welke men zich in een Gezelschap, in de Kerk, op Bals, Concerten, aan Tafel en jegens aanzienlijke Personen moet gedragen, en wat men ten aanzien zijner Woning, Kleeding, Houding, Spraak en Manieren moet in acht nemen. *Derde Druk.* De prijs is 90 Ct.

IV. J. HAZEU, Cszoon, DE NIEUWE STICHTELIJKE LIEDEREN, op vier stemmen gebragt door B. SMIT. Eerste Deel. *Vijfde Druk.* De prijs is . . . . *f* 1,25.

V. ZES EN TWINTIG KORTE PRELUDIUMS uit de meest gebruikelijke Toonaarden, bij het spelen der *Psalmen en Evangelische Gezangen*, door TH. RöMELINGH. De prijs is . . . . . . *f* 0,40.

VI. LEVEN, DADEN en KARAKTER VAN *Prins* BLUCHER VAN WAHLSTADT, door Dr. RAUSCHNICK, met Portret. De prijs is . . . . *f* 3,60.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.